

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012 σχετικά με τους κανόνες για τις αγορές περιαγωγής χονδρικής»

[COM(2016) 399 final — 2016/185(COD)]

(2017/C 034/27)

Εισηγητής: **Raymond HENCKS**

Αίτηση γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 4.7.2016 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, 7.7.2016
Νομική βάση	Άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [COM(2016) 399 final — 2016/185(COD)]
Αρμόδιο ειδικευμένο τμήμα	«Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές και κοινωνία των πληροφοριών»
Υιοθέτηση από το ειδικευμένο τμήμα	6.10.2016
Υιοθέτηση από την Ολομέλεια	19.10.2016
Σύνοδος ολομέλειας αρ.	520
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	224/3/4

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η ΕΟΚΕ έχει ανέκαθεν υποστηρίξει σθεναρά την κατάργηση κάθε ειδικής τιμής για την κινητή επικοινωνία περιαγωγής. Υποστηρίζει την Επιτροπή στις πρωτοβουλίες με στόχο την επίτευξη περιαγωγής με χρέωση εσωτερικού (RLAH), από τις 15 Ιουνίου 2017, και την εξάλειψη προηγουμένως των αδυναμιών της αγοράς περιαγωγής χονδρικής που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο τον εν λόγω στόχο.

1.2. Παράλληλα με την κατάργηση των τελών περιαγωγής, θα πρέπει να ληφθούν προληπτικά μέτρα, ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι τηλεπικοινωνιακοί φορείς να αντισταθμίσουν τη μείωση των εσόδων, που θα προκληθεί από την κατάργηση των τελών περιαγωγής, με την αύξηση των εγχώριων τιμολογίων ή με άλλα αθέμιτα μέσα. Ομοίως, είναι σημαντικό να εξασφαλισθεί ότι τα εγχώρια τιμολόγια, κυρίως δε των κατ' αποκοπή προσφορών, θα καταστούν πιο διαφανή, καθώς και ότι οι ρυθμιστικές αρχές θα αναπτύξουν, σε συνεργασία με τις οργανώσεις καταναλωτών, ένα πρότυπο τυποποιημένων πληροφοριών σχετικά με τη σύνθεση των τιμών.

1.3. Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι οι μέγιστες μέσες τιμές χονδρικής που ο φορέας εκμετάλλευσης του δικτύου επίσκεψης μπορεί να ζητήσει από τον άποροχο περιαγωγής, οι οποίες προτάθηκαν από την Επιτροπή για την παροχή κλήσης, SMS και υπηρεσιών περιαγωγής δεδομένων, είναι λογικές και πρέπει να αφήνουν αρκετό περιθώριο για έναν υγιή ανταγωνισμό μεταξύ φορέων παροχής κινητών υπηρεσιών περιαγωγής χονδρικής.

1.4. Αντιθέτως, η ΕΟΚΕ εκφράζει σοβαρές επιφυλάξεις σχετικά με τη νέα δυνατότητα που προσφέρει η υπό εξέταση πρόταση κανονισμού στους επιχειρηματίες να διαπραγματευτούν «καινοτόμα συστήματα τιμολόγησης χονδρικής», εκτός των ρυθμισμένων τιμών (ανώτατων ορίων), τα οποία δεν θα συνδέονται άμεσα με τους πραγματικά καταναλωμένους όγκους. Εμπορικές διαπραγματεύσεις που βασίζονται σε κατ' αποκοπή ποσά, σε προηγούμενες δεσμεύσεις ή στη δυναμικότητα, ενδέχεται να προκαλέσουν συμπράξεις και καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης από πλευράς των μεγάλων επιχειρήσεων και εκείνων που μπορούν να κάνουν χρήση δικτύου με εθνική κάλυψη, εις βάρος των μικρών επιχειρήσεων και των φορέων εκμετάλλευσης εικονικού δικτύου κινητής τηλεφωνίας, γεγονός που δεν μπορεί παρά να ενισχύσει τα υπάρχοντα ολιγοπώλια και τις διμερείς συμφωνίες περιαγωγής, που η Επιτροπή θεωρεί ως πηγή των τρεχουσών ανεπαρκειών της αγοράς.

1.5. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την υπό εξέταση πρόταση κανονισμού σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ επιχειρήσεων σχετικά με τις αγορές χονδρικής περιαγωγής, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές πρέπει να ζητούν τη γνώμη του BEREC σχετικά με τα ληπτέα μέτρα, πράγμα που θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη συνοχή των κανονιστικών προσεγγίσεων που εφαρμόζονται στο επίπεδο των εν λόγω εθνικών αρχών. Η ΕΟΚΕ προτείνει να συμπληρωθούν οι διατάξεις που αφορούν τις διαφορές και να ζητηθεί από τις εθνικές αρχές να ενθαρρύνουν, κατά περίπτωση, τα εμπλεκόμενα μέρη ώστε αυτά να προσφεύγουν πρώτα στην επίλυση διαφορών με εξωδικαστική διαδικασία.

2. Εισαγωγή

2.1. Ο στόχος της Ένωσης να καταστήσει την Ευρώπη συνδεδεμένη ήπειρο, με βάση υποδομή προηγμένης τεχνολογίας και με προσιτές τιμές υπηρεσιών σταθερών και ασύρματων, προσκρούει, μεταξύ άλλων, στις υπερβολικά υψηλές τιμές των ευρωπαϊκών κινητών επικοινωνιών περιαγωγής που υπερβαίνουν κατά πολύ τις τιμές που χρεώνονται για την ίδια υπηρεσία στο εσωτερικό μιας χώρας.

2.2. Επειδή οι επανειλημμένες εκκλήσεις της Επιτροπής (από το 2006) προς τους φορείς εκμετάλλευσης της κινητής τηλεφωνίας για να μειώσουν τις υπερβολικές χρεώσεις περιαγωγής για κλήσεις κινητής τηλεφωνίας αποδείχθηκαν άκαρπες, η Ένωση άρχισε να εισάγει, από το 2007, ένα ανώτατο όριο τιμής περιαγωγής («ευρωχρέωση»), τόσο για τη χονδρική όσο και για τη λιανική αγορά, για τις διευρωπαϊκές φωνητικές κλήσεις αρχικά, για τα SMS στη συνέχεια και για τη μεταφορά δεδομένων περιαγωγής στο τέλος, με την ελπίδα να αναπτυχθεί υγιής ανταγωνισμός και οι καταναλωτές να μην είναι πλέον αναγκασμένοι να καταβάλλουν υπερβολικές χρεώσεις.

2.3. Τα μέγιστα τέλη περιαγωγής για τις φωνητικές κλήσεις, τα γραπτά μηνύματα και τη χρήση υπηρεσιών περιαγωγής δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των μηνυμάτων MMS, έπρεπε, επομένως, να μειωθούν σταδιακά (βλέπε ακόλουθο πίνακα) με τελικό στόχο την πλήρη κατάργηση των τελών περιαγωγής και την ευθυγράμμιση των τιμών των διευρωπαϊκών τηλεπικοινωνιών με τις τιμές που ισχύουν σε εθνικό επίπεδο.

	Φωνητικές κλήσεις ευρώ/λεπτό χωρίς ΦΠΑ			SMS ευρώ/SMS χωρίς ΦΠΑ		Δεδομένα ευρώ/MB χωρίς ΦΠΑ	
	Τιμή χονδρικής	Λιανική τιμή εξερχόμενης κλήσης	Λιανική τιμή εισερχόμενης κλήσης	Τιμή χονδρικής	Λιανική τιμή	Τιμή χονδρικής	Λιανική τιμή
μέση τιμή πριν την 1.9.2007		0,7692	0,417	—	—	—	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 717/2007

Μέγιστη τιμή 1.9.2007 — 31.8.2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
Μέγιστη τιμή 1.9.2008 — 30.6.2009-	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
Μέγιστη τιμή 1.7.2009 — 30.6.2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 544/2009

Μέγιστη τιμή 1.7.2010 — 30.6.2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
Μέγιστη τιμή 1.7.2011 — 30.6.2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
Μέγιστη τιμή 1.7.2012 — 30.6.2013	0,14	0,29	0,08	0,03	0,09	0,25	0,70

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 531/2012

Μέγιστη τιμή 1.7.2013 — 30.6.2014	0,10	0,24	0,07	0,02	0,08	0,15	0,45
Μέγιστη τιμή 1.7.2014 — 30.6.2015	0,05	0,19	0,05	0,02	0,06	0,05	0,20
Μέγιστη τιμή 1.7.2015 — 30.6.2017	0,05	0,19	0,05	0,02	0,06	0,05	0,20
Μέγιστη τιμή 1.7.2015 — 30.6.2022	0,05			0,02		0,05	

2.4. Κανένα δίκτυο κινητής δεν καλύπτει όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης. Κατά συνέπεια, οι πάροχοι περιαγωγής, προκειμένου να μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες κινητών επικοινωνιών στους εγχώριους πελάτες τους που ταξιδεύουν σε άλλο κράτος μέλος, πρέπει να αγοράζουν υπηρεσίες περιαγωγής χονδρικής από τους φορείς εκμετάλλευσης του κράτους μέλους που επισκέπτονται οι πελάτες τους ή να ανταλλάσσουν υπηρεσίες περιαγωγής με τους φορείς αυτούς.

2.5. Ο καθορισμός ανώτατων ορίων τελών στην Ένωση συνοδεύτηκε από διαρθρωτικά μέτρα, μεταξύ άλλων, για την αγορά περιαγωγής χονδρικής⁽¹⁾. Έτσι, οι φορείς εκμετάλλευσης δικτύων κινητής τηλεφωνίας επίσκεψης πρέπει:

- να ικανοποιούν όλα τα εύλογα αιτήματα για πρόσβαση σε περιαγωγή και να μην μπορούν να απορρίπτουν αιτήματα για πρόσβαση σε περιαγωγή χονδρικής παρά μόνο βάσει αντικειμενικών κριτηρίων·
- να δημοσιεύουν προσφορά αναφοράς, αρκούντως αναλυτική, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές του Φορέα Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών στις Τηλεπικοινωνίες (BEREC), την οποία διαβιβάζουν στην επιχείρηση που αιτείται πρόσβαση σε περιαγωγή χονδρικής·
- να παρέχουν στην επιχείρηση που αιτείται πρόσβαση ένα σχέδιο σύμβασης για την πρόσβαση αυτή, το αργότερο εντός ενός μηνός από την αρχική παραλαβή της αίτησης από τον φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου κινητής επικοινωνίας. Η πρόσβαση σε περιαγωγή χονδρικής παρέχεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες από τη σύναψη της σύμβασης·
- να απαντούν εντός προθεσμίας μικρότερης των δύο μηνών από την αίτηση ενός φορέα εκμετάλλευσης να αρχίσει εμπορικές διαπραγματεύσεις, ώστε να συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία που δεν καλύπτονται από την προσφορά αναφοράς.

2.6. Τέλος, ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/2120 προβλέπει ότι από τις 15 Ιουνίου 2017, αλλά, με την επιφύλαξη της εύλογης χρήσης και του θετικού αποτελέσματος από την επανεξέταση της ορθής λειτουργίας της αγοράς, οι πάροχοι περιαγωγής δεν θα χρεώνουν πλέον στους πελάτες περιαγωγής πρόσθετο τέλος, σε κανένα κράτος μέλος, επιπλέον της εγχώριας τιμής λιανικής, για τις ρυθμισμένες εισερχόμενες ή εξερχόμενες φωνητικές κλήσεις περιαγωγής, για την αποστολή ρυθμισμένων μηνυμάτων SMS περιαγωγής, και για τη χρήση ρυθμισμένων υπηρεσιών περιαγωγής δεδομένων, ούτε θα χρεώνουν γενικά τέλη ενεργοποίησης της υπηρεσίας ή του τερματικού εξοπλισμού που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί στο εξωτερικό.

2.7. Ωστόσο, σε ιδιαίτερες και εξαιρετικές περιστάσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του μοντέλου χρεώσεων της χώρας, εάν ένας πάροχος περιαγωγής δεν είναι σε θέση να καλύψει το σύνολο του πραγματικού και προβλεπόμενου κόστους για την παροχή ρυθμισμένων υπηρεσιών περιαγωγής, μπορεί να ζητήσει την άδεια να επιβάλει πρόσθετο τέλος. Το εν λόγω πρόσθετο τέλος επιβάλλεται μόνο στον βαθμό που χρειάζεται να καλυφθεί το κόστος της παροχής ρυθμισμένων υπηρεσιών περιαγωγής λιανικής, λαμβάνοντας υπόψη και τα ισχύοντα ανώτατα τέλη χονδρικής.

2.8. Όπως όμως προκύπτει από την έκθεση για την επανεξέταση της αγοράς περιαγωγής χονδρικής [COM(2016) 398], τα προβλεπόμενα διαρθρωτικά μέτρα εξακολουθούν να είναι ανεπαρκή στην εσωτερική αγορά υπηρεσιών περιαγωγής για την προώθηση του ανταγωνισμού και για την επίτευξη μιας εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών κινητών επικοινωνιών, χωρίς διαφοροποίηση μεταξύ εθνικών τιμολογίων και τιμολογίων περιαγωγής.

2.9. Αυτή η ανάλυση της αγοράς έδειξε ότι η λειτουργία των αγορών χονδρικής εξακολουθεί να πάσχει από σειρά ανεπαρκείων, που οφείλονται σε oligοπωλιακές καταστάσεις, σε συνδυασμό με διμερείς συμφωνίες περιαγωγής, με την έλλειψη υποκατάστατων σε επίπεδο χονδρικής και με τιμές σημαντικά υψηλότερες από τα εκτιμώμενα κόστη, ιδίως για τις υπηρεσίες δεδομένων.

2.10. Δεδομένου ότι υπάρχει στενή σχέση μεταξύ των αγορών χονδρικής και λιανικής, και ελλείψει επαρκούς περιθωρίου μεταξύ των τιμών χονδρικής και λιανικής, ο στόχος μιας «περιαγωγής με χρέωση εσωτερικού» καθίσταται ανέφικτος και μη βιώσιμος από διαρθρωτικής απόψεως, ιδίως για τους μικρότερους φορείς, τους φορείς εκμετάλλευσης εικονικών κινητών δικτύων και τους φορείς εκμετάλλευσης με μεγάλη κίνηση περιαγωγής προς το εξωτερικό.

2.11. Επομένως, η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να προτείνει νέα κανονιστική παρέμβαση της ΕΕ στις αγορές περιαγωγής χονδρικής.

⁽¹⁾ ΕΕ L 172 της 30.6. 2012, σ. 10.

2.12. Το άρθρο 6δ του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2120, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012, καλεί την Επιτροπή να εκδώσει το αργότερο έως τις 15 Δεκεμβρίου 2016, μεταξύ άλλων, μια εκτελεστική πράξη που να θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή, από τους παρόχους, μιας πολιτικής «εύλογης χρήσης» στην κατανάλωση ρυθμισμένων υπηρεσιών περιαγωγής λιανικής, που παρέχονται στην ισχύουσα εγχώρια λιανική τιμή. Προς το παρόν, η εν λόγω εκτελεστική πράξη παραμένει σε εκκρεμότητα αφού μια πρώτη σχετική πρόταση αποσύρθηκε από την Επιτροπή.

3. Περιεχόμενο της πρότασης της Επιτροπής

3.1. Η πρόταση αναθεώρησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 531/2012 προβλέπει:

- τη μείωση, για την περίοδο από 15 Ιουνίου 2017 έως 30 Ιουνίου 2022, του μέγιστου ορίου της μέσης τιμής των τελών περιαγωγής χονδρικής:
 - για μία κλήση: από 0,05 ευρώ/λεπτό σε 0,04 ευρώ/λεπτό·
 - για ένα SMS: από 0,02 ευρώ σε 0,01 ευρώ·
 - για μια υπηρεσία δεδομένων: από 0,05 ευρώ/MB σε 0,0085 ευρώ/MB·
- τα δύο μέρη που συνάπτουν συμφωνία παροχής περιαγωγής σε επίπεδο χονδρικής να έχουν τη δυνατότητα να συμφωνούν ρητώς ώστε να μην υπάγεται η εφαρμογή της συμφωνίας στη μέγιστη τιμή χονδρικής που προβλέπεται από τον κανονισμό για ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα·
- στην περίπτωση διαφοράς μεταξύ των φορέων εκμετάλλευσης δικτύου επίσκεψης και των άλλων φορέων για τις υπηρεσίες περιαγωγής χονδρικής, την υποχρέωση των εθνικών ρυθμιστικών αρχών να ζητήσουν τη γνώμη του BEREC σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν·
- την κατάρτιση από την Επιτροπή έκθεσης που θα υποβάλλεται, ανά διετία μετά τις 15 Ιουνίου 2017, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, βάσει δεδομένων σχετικά με την εξέλιξη του ανταγωνισμού στις αγορές περιαγωγής της Ένωσης που συλλέγονται από τον BEREC.

4. Γενικές παρατηρήσεις

4.1. Στις προηγούμενες γνωμοδοτήσεις της, η ΕΟΚΕ έχει πάντοτε επιδοκιμάσει τις προτάσεις της Επιτροπής για θέσπιση ανώτατων ορίων στα τέλη περιαγωγής, καθώς εκτιμά ότι οδεύουν προς τη σωστή κατεύθυνση, δηλαδή την εξάλειψη, μεσοπρόθεσμα, κάθε είδους ειδικής χρέωσης των κινητών επικοινωνιών περιαγωγής. Επομένως, δεν μπορεί παρά να συμφωνήσει με τις νέες προτάσεις της Επιτροπής που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των ανεπαρκειών της αγοράς περιαγωγής χονδρικής, οι οποίες ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την εφαρμογή «περιαγωγής με χρέωση εσωτερικού» από τις 15 Ιουνίου 2017.

4.2. Όσον αφορά την «περιαγωγή με χρέωση εσωτερικού», η ΕΟΚΕ υπενθυμίζει ότι έχει προειδοποιήσει για τυχόν δυσμενείς επιπτώσεις και ότι έχει καλέσει τις ρυθμιστικές αρχές να λάβουν προληπτικά μέτρα ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο να αντισταθμίσουν οι επιχειρηματίες τη μείωση των εσόδων λόγω κατάργησης των τελών περιαγωγής με αύξηση των χρεώσεων εσωτερικού ή με άλλα αθέμιτα μέτρα εις βάρος του καταναλωτή, όπως, για παράδειγμα, με χρέωση για πρόσβαση στο δίκτυο χωρίς να υπάρχει επικοινωνία (τέλος ενεργοποίησης).

4.3. Για να μπορούν οι καταναλωτές να επωφεληθούν πραγματικά από την «περιαγωγή με χρέωση εσωτερικού» και να βεβαιωθούν ότι δεν υπάρχει αύξηση των χρεώσεων εσωτερικού, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει την πρότασή της να καταρτίσουν οι κανονιστικές αρχές, σε συνεργασία με τις οργανώσεις καταναλωτών, ένα μοντέλο τυποποιημένων πληροφοριών σχετικά με την ανάλυση των τιμών, ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερη διαφάνεια των χρεώσεων και ιδίως των κατ' αποκοπή προσφορών.

4.4. Η ΕΟΚΕ έχει πλήρη επίγνωση ότι τα μέγιστα τέλη χονδρικής θα επιτρέψουν στις επιχειρήσεις να καλύπτουν τις δαπάνες τους, αφήνοντας παράλληλα ένα εύλογο περιθώριο κέρδους. Ωστόσο, όπως αναγνωρίζει η Επιτροπή⁽²⁾, η εκτίμηση του κόστους της παροχής υπηρεσιών περιαγωγής χονδρικής είναι πολύπλοκη διαδικασία, στην οποία εμπλέκεται μεγάλος αριθμός επιλογών και παραδοχών, ενώ έχει αρκετές ασάφειες.

4.5. Λαμβάνοντας υπόψη τα διάφορα στοιχεία που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κόστους παροχής των υπηρεσιών περιαγωγής χονδρικής (τέλη τερματισμού σε δίκτυο κινητών επικοινωνιών στη χώρα προέλευσης και στη χώρα προορισμού), καθώς και άλλες δαπάνες, ιδίως τις μη ρυθμισμένες δαπάνες διαμετακόμισης, τα ανώτατα όρια που προτείνει η Επιτροπή φαίνεται να είναι εύλογα και να αφήνουν επαρκές περιθώριο για υγιή ανταγωνισμό μεταξύ παρόχων υπηρεσιών περιαγωγής χονδρικής.

(²) COM(2016) 398 final.

4.6. Η ΕΟΚΕ εκφράζει σοβαρές επιφυλάξεις σχετικά με τη νέα δυνατότητα που προσφέρει η υπό εξέταση πρόταση κανονισμού στους επιχειρηματίες να διαπραγματεύονται «καινοτόμα συστήματα τιμολόγησης χονδρικής», εκτός των ρυθμισμένων τιμών (ανώτατων ορίων), τα οποία δεν θα συνδέονται άμεσα με τους πραγματικά καταναλωόμενους όγκους. Εμπορικές διαπραγματεύσεις που βασίζονται σε κατ' αποκοπή ποσά, σε προηγούμενες δεσμεύσεις ή στη δυναμικότητα, ενδέχεται να προκαλέσουν συμπράξεις και καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης από πλευράς των μεγάλων επιχειρήσεων και εκείνων που μπορούν να κάνουν χρήση δικτύου με εθνική κάλυψη, εις βάρος των μικρών επιχειρήσεων και των φορέων εκμετάλλευσης εικονικού δικτύου κινητής τηλεφωνίας.

4.7. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ επιχειρήσεων όσον αφορά τις αγορές χονδρικής περιαγωγής, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές πρέπει να ζητούν τη γνώμη του BEREC σχετικά με τα ληπτέα μέτρα, πράγμα που θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη συνοχή των κανονιστικών προσεγγίσεων που εφαρμόζονται από τις εν λόγω εθνικές αρχές. Η ΕΟΚΕ προτείνει να συμπληρωθούν οι διατάξεις που αφορούν τις διαφορές και να ζητηθεί από τις εθνικές αρχές να ενθαρρύνουν, κατά περίπτωση, τα εμπλεκόμενα μέρη ώστε να προσφεύγουν στην επίλυση διαφορών πρώτα με εξωδικαστική διαδικασία.

Βρυξέλλες, 19 Οκτωβρίου 2016

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Γιώργος ΝΤΑΣΗΣ
